

Pidä kiinni –projekti

Ensi- ja turvakotien liitto ry

Pidä kiinni -projekti

Ensi- ja turvakotien liitto on kesäkuussa 1998 yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa käynnistänyt Pidä kiinni -projektin

Projektin tarkoituksena on kehittää hoitojärjestelmä päihteitä käyttäville raskaana oleville naisille ja vauvaperheille.

Projektin rahoittaa Raha-automaattiyhdistys

Tausta

- ◆ vuonna 1988 Ensi- ja turvakotien liitto perusti ns. Erja-toimikunnan riskisyntyneiden hoito-ohjelman kehittämiseen

Helsingin ensikoti ry:n Oulunkylän ensikoti perustettiin 1990

TARVE

- Lisää hoitopaikkoja
- Erityyppistä avohoitoa
- ◆ Eduskunnassa käsiteltiin vuonna 1994

"LAPSIPOLIITTISTA SELONTEKOA

Velvoitti STM:n toimenpiteisiin päihdeäitiasian kartoittamiseksi

Asiantuntijakokouksissa pohdittu

TARVE

- Lainsäädännön uudistaminen
- Hoitojärjestelmän kehittäminen

Pidä kiinni –projektin tavoitteet

- ◆ ehkäistään ja minimoidaan sikiövaurioita tukemalla äidin päihteettömyyttä raskauden aikana
- ◆ tuetaan toimivan vuorovaikutuksen syntymistä äidin ja vauvan välillä sekä edistetään vauvaikäisten lasten tervettä kehitystä perheissä, joissa äidillä tai molemmilla vanhemmilla on päihdeongelma
- ◆ ollaan mukana kehittämässä päihteitä käyttävien vauvaperheiden kohtaamista, tukemista ja hoitoon ohjaamista sosiaali- ja terveydenhuollossa

Pidä kiinni –projektin toimintamuodot

1. Päihdeongelmien hoitoon erikoistuneiden ensikotien ja avopalveluyksiköiden perustaminen:

1998 Turku, Ensikoti Pinja, 2002 avopalveluyksikkö

2002 Espoo, Kuopio, Jyväskylä

laitokset ja avopalveluyksiköt

2003 Kokkola ja Rovaniemi

laitokset ja avopalveluyksiköt

2. Koulutukset ja konsultaatiot

3. Valtakunnalliset asiantuntijaverkosto-kokoukset

PÄIHDEONGELMIEN HOITOOON ERIKOISTUNEET YKSIKÖT

PÄIHDE-
HUOLLON
PERHE-
PALVELUT

VARHAINEN
VUOROVAIKUTUS
JA
VAUVA-
PERHEEN ARKI

PÄIHDE-
ONGELMIEN
HOITO

TAVALLISET
ENSIKODIT

- odottavien äitien ja vauvaperheiden päihdeongelmat
- paljon kannattelua ja vauvan ensisijaisuus
- hoidon rakenteissa huomioitu päihdekuntoutusnäkökulma

Tulevaisuuskuva

- ◆ Hoitojärjestelmä on koko maan kattava siten, että käytettävissä on erityistarpeita vastaavia ensikoti-, avotyön-, ja kotona tehtävän työn muotoja. Raskaana olevilla päihteitä käyttävillä äideillä ja vauvaperheillä on mahdollisuus tavoittaa hoitojärjestelmä ja saada palveluja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja päihdepulmista on luontevaa keskustella esim. neuvolassa. Perus- ja erityispalveluissa tehdään saumatonta yhteistyötä päihteitä käyttävien raskaana olevien naisten ja vauvaperheiden auttamiseksi.

LAATUKRITEERIT

- ◆ Asiakkaiden ja työntekijöiden välinen hyvä yhteistyösuhde työskentelyn perustana
- ◆ Vauvan turvallisen ja terveen kehityksen takaaminen vauvalähtöisen työskentelyn avulla
- ◆ Käytettävät työmenetelmät teoreettisesti perusteltuja
- ◆ Ammattitaidon kehittäminen ja työkyvyn ylläpitäminen
- ◆ Laadun arviointi ja seuranta

Tutkimus: Hoidon ennusteeseen vaikuttavat tekijät päihde-ensikodeissa

Päätutkija Marjukka Pajulo, LT

Tutkimusryhmä: Mirjam Kalland KT, Jari Sinkkonen, LT,
Nancy Suchman, prof., Linda Mayes, prof.

Alustavia tuloksia

Pilotti

- ◆ **18 äiti-vauva-paria: raskauden ajalta vauvan 4kk:n ikään asti**
- ◆ **3 yksikköä**
- ◆ **11 äiti-vauva-parin seurantatiedot, kun lapsi 1v**

Myönteistä

- ◆ **Äidit pysyneet varsin hyvin päihteittä 1v**
- ◆ **Lasten kehitys edennyt normaalin rajoissa**
- ◆ **Neuvolakäynnit ja muu seuranta toteutuneet 1v**
- ◆ **Varhaisen vuorovaikutuksen kyvyt äideillä hyvin erilaisia, vaikka kaikilla rankka tausta**
- ◆ **Äitien vuorovaikutuskyky vauvan kanssa nousi 60%:lla, muilla pysyi samana**

MUUTA TULOKSISTA:

- ◆ **Päihdeongelman työstäminen hyvää tai erinomaista;**
  - Tulos näyttää liittyvän kahteen seikkaan hoitoaika ensikodissa pidempi (yli 6kk)
  - äidillä keskimääräistä korkeampi reflektiivinen kyky
- ◆ **Hoidon alussa ei voida tehdä ennusteita siitä, ketkä tulevat hyötymään hoidosta ja keiden vuorovaikutus vauvan kanssa kehittyy riittävän hyväksi.**

Kysymykset jatkoon:

- ◆ **Miten turvata riittävän pitkä ja tukeva jatkohoito ensikotihoidon jälkeen?**
- ◆ **Miten varmistetaan päihdeongelmaisten äitien asianmukainen psykiatrinen hoito?**
- ◆ **Miten tavoitetaan alkoholiongelmaiset äidit hoidon piiriin, varsinkin Etelä-Suomessa ?**